

Nařízení Rady (ES) č. 44/2001

ze dne 22. prosince 2000

o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 61 písm. c) a čl. 67 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise [1],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu [2],

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru [3],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Společenství si stanovilo cíl udržovat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob. Za účelem postupného vytvoření takového prostoru by Společenství mělo schválit mimo jiné i nástroje týkající se soudní spolupráce v civilních věcech, které jsou nezbytné k řádnému fungování vnitřního trhu.

(2) Určité rozdíly mezi vnitrostátními pravidly pro určení příslušnosti a pro uznávání rozhodnutí ztěžují řádné fungování vnitřního trhu. Je třeba přijmout předpisy, které umožní sjednotit pravidla pro určení příslušnosti v občanských a obchodních věcech v mezinárodním ohledu a zjednodušit formality s ohledem na rychlé a jednoduché uznávání a výkon rozhodnutí členskými státy, pro které je toto nařízení závazné.

(3) Tato oblast náleží do oblasti soudní spolupráce v civilních věcech ve smyslu článku 65 Smlouvy.

(4) V souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality ve smyslu článku 5 Smlouvy nemůže být cílů tohoto nařízení uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství. Toto nařízení se omezuje na minimum potřebné k dosažení těchto cílů a nepřekračuje to, co je k jejich dosažení nezbytné.

(5) Dne 27. září 1968 členské státy podle čl. 293 čtvrté odrážky Smlouvy, uzavřely Bruselskou úmluvu o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ve znění úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě (dále jen "Bruselská úmluva") [4]. Dne 16. září 1988 členské státy a státy ESVO uzavřely Luganskou úmluvu o

příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, což je úmluva obdobná Bruselské úmluvě z roku 1968. Byly učiněny kroky k přezkoumání těchto úmluv a Rada obsah těchto přezkoumaných znění schválila. Měla by být zajištěna návaznost na výsledky tohoto přezkoumání.

(6) Za účelem dosažení volného pohybu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech je nezbytné a vhodné, aby se pravidla upravující příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí řídila právním nástrojem Společenství, který by byl závazný a přímo použitelný.

(7) Oblast působnosti tohoto nařízení by měla zahrnovat všechny hlavní věci spadající do oblasti občanského a obchodního práva kromě určitých přesně stanovených záležitostí.

(8) Mezi řízeními, na něž se toto nařízení vztahuje, a územími členských států, pro která je toto nařízení závazné, musí existovat vztah. Proto by společná pravidla pro určení příslušnosti měla být v zásadě používána v případech, kdy má žalovaný bydliště v některém z těchto členských států.

(9) Žalovaný, který nemá bydliště v některém z členských států, je především subjektem vnitrostátních pravidel pro určení příslušnosti použitelných na území členského státu, kde se koná řízení, a žalovaný, který má bydliště v některém ze členských států, pro který toto nařízení není závazné, by měl nadále podléhat Bruselské úmluvě.

(10) Pro účely volného pohybu rozhodnutí mají být rozhodnutí vydaná v členském státě, pro který je toto nařízení závazné, uznána a vykonána v jiném členském státě, pro který je toto nařízení závazné, i pokud má povinná osoba bydliště ve třetí zemi.

(11) Pravidla pro určení příslušnosti musí být vysoce předvídatelná a založená na zásadě, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného, a musí být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně určených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného určujícího hlediska. Sídlo právnické osoby musí být v nařízení samostatně vymezeno tak, aby společná pravidla byla přehlednější a zamezilo se sporům o příslušnost.

(12) Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a právním sporem nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti.

(13) Pokud se týče pojištění, spotřebitelských a pracovních smluv, měla by být slabší strana chráněna

pravidly pro určení příslušnosti, která jsou jejím zájmem příznivější než obecná pravidla.

(14) Pokud jde o volbu příslušného soudu, musí být respektována smluvní volnost stran, s výjimkou smluv týkajících se pojištění, spotřebitelských a pracovních smluv, u kterých je možnost volby příslušných soudů omezena, aniž by tím byla dotčena výlučná kritéria pro určení příslušnosti stanovená tímto nařízením.

(15) V zájmu harmonického výkonu spravedlnosti je nezbytné minimalizovat možnost souběžných řízení a zajistit, aby ve dvou členských státech nebyla vydána vzájemně si odporující rozhodnutí. Musí existovat jasný a účinný mechanismus pro řešení souběžně probíhajících řízení, a rovněž pro zamezení obtíží vyplývajících z vnitrostátních rozdílů, pokud jde o stanovení doby, kdy se věc považuje za projednanou. Pro účely tohoto nařízení by měla být tato doba stanovena samostatně.

(16) Vzájemná důvěra ve výkon spravedlnosti v rámci Společenství umožňuje, aby rozhodnutí vydaná v kterémkoli členském státě byla bez dalšího uznávána bez potřeby jakéhokoli dalšího řízení, kromě sporných případů.

(17) Na základě stejné zásady vzájemné důvěry musí být postup pro výkon rozhodnutí vydaného v jednom členském státě v jiném členském státě účinný a rychlý. K tomuto účelu by mělo být prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí vydáno v zásadě bez dalšího po zcela formální kontrole předložených písemností, aniž by měl soud možnost vznést bez návrhu jakékoli důvody pro nevykonání soudního rozhodnutí ve smyslu tohoto nařízení.

(18) Nicméně s ohledem na právo odpůrce se odpůrce může v řízení, v němž bude poskytnuta možnost vyjádření oběma stranám, domáhat zrušení prohlášení vykonatelnosti, pokud se domnívá, že existuje jeden z důvodů pro nevykonání rozhodnutí. Podat opravný prostředky by měl mít možnost rovněž navrhovatel, pokud byl zamítnut jeho návrh na vydání prohlášení vykonatelnosti.

(19) Musí být zajištěna návaznost mezi Bruselskou úmluvou a tímto nařízením a musí být za tímto účelem stanovena přechodná ustanovení. Stejná potřeba návaznosti platí, pokud jde o výklad Bruselské úmluvy Soudním dvorem Evropských společenství, a protokol z roku 1971 [5] by měl zůstat použitelný i pro věci, které jsou již projednávány ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost.

(20) Spojené království a Irsko podle článku 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě

o založení Evropského společenství, oznámily své přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení.

(21) Dánsko se podle článků 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, přijetí tohoto nařízení neúčastní, a proto pro ně není závazné ani použitelné.

(22) Jelikož je Bruselská úmluva nadále platná ve vztazích mezi Dánskem a členskými státy, pro které je toto nařízení závazné, použijí se uvedená úmluva i protokol z roku 1971 nadále mezi Dánskem a členskými státy, pro které je toto nařízení závazné.

(23) Bruselská úmluva nadále také zůstává použitelná pro území členských států, které spadají do oblasti působnosti uvedené úmluvy a které jsou z tohoto nařízení vyloučeny v souladu s článkem 299 Smlouvy.

(24) Rovněž v zájmu zachování dosud platných zásad se toto nařízení nedotýká pravidel pro určení příslušnosti a uznávání soudních rozhodnutí obsažená ve zvláštních aktech Společenství.

(25) S ohledem na mezinárodní závazky členských států nejsou tímto nařízením dotčeny smlouvy upravující určité zvláštní oblasti práva, jejichž jsou členské státy smluvní stranou.

(26) Je třeba stanovit nezbytnou pružnost v základních pravidlech tohoto nařízení, aby se přihlédlo ke zvláštním rysům procesních pravidel některých členských států. Některá ustanovení protokolu připojeného k Bruselské úmluvě by proto měla být začleněna do tohoto nařízení.

(27) Pro umožnění plynulého přechodu v některých oblastech, které byly předmětem zvláštních ustanovení protokolu připojeného k Bruselské úmluvě, stanoví toto nařízení pro přechodné období ustanovení, která berou v úvahu zvláštní situaci v některých členských státech.

(28) Nejpozději pět let po vstupu tohoto nařízení v platnost předloží Komise zprávu o jeho uplatňování a v případě potřeby předloží návrhy na jeho změnu.

(29) Komise bude muset přizpůsobit přílohy I až IV týkající se pravidel pro určení vnitrostátní příslušnosti, soudů nebo příslušných orgánů a opravných prostředků na základě změn sdělených dotyčným členským státem. Změny příloh V a VI by měly být přijímány v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi [6],

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBLAST PŮSOBNOSTI

Článek 1

1. Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.

2. Toto nařízení se nevztahuje na

a) věci osobního stavu, způsobilosti fyzické osoby k právům a právním úkonům, majetkové vztahy mezi manželi a dědění, včetně dědění ze závěti;

b) konkursy, vyrovnání a podobná řízení;

c) sociální zabezpečení;

d) rozhodčí řízení.

3. Pro účely tohoto nařízení se "členským státem" rozumějí členské státy s výjimkou Dánska.

KAPITOLA II

PŘÍSLUŠNOST

Oddíl 1

Obecná ustanovení

Článek 2

1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.

2. Na osoby, které nejsou státními příslušníky členského státu, v němž mají bydliště, se použijí pravidla pro určení příslušnosti, která se použijí pro jeho vlastní státní příslušníky.

Článek 3

1. Osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.

2. Na tyto osoby nelze použít zejména pravidla pro určení příslušnosti uvedená v příloze 1.

Článek 4

1. Nemá-li žalovaný bydliště na území některého členského státu, určuje se příslušnost soudů každého členského státu podle jeho vlastních právních předpisů, s výhradou článků 22 a 23.

2. Proti takovému žalovanému se každá osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může v tomto státě odvolávat bez ohledu na svou státní příslušnost na pravidla pro určení příslušnosti platná v tomto státě, zejména na pravidla uvedená v příloze I, stejným způsobem jako jeho vlastní státní příslušníci.

Oddíl 2

Zvláštní příslušnost

Článek 5

Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována,

1. a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn;

b) pro účely tohoto ustanovení a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:

- v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam podle smlouvy zboží bylo nebo mělo být dodáno,

- v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytovány,

c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a);

2. ve věcech týkajících se výživného u soudu místa, kde má oprávněná osoba k výživě bydliště nebo místo obvyklého pobytu, nebo je-li věc týkající se výživného věcí vedlejší v řízení týkajícím se osobního stavu, u soudu, který je k tomuto řízení příslušný podle práva státu místa řízení, pokud tato příslušnost není založena pouze státní příslušností některé ze stran;

3. ve věcech týkajících se protiprávního jednání či jednání, které je postaveno na roveň protiprávnímu jednání, u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události;

4. jedná-li se o žalobu na náhradu škody nebo žalobu o uvedení do původního stavu vyvolanou jednáním, které je trestným činem, u soudu, u něhož byla podána obžaloba, je-li tento soud podle práva pro něj platného oprávněn rozhodovat o občanskoprávních nárocích;

5. jedná-li se o spor vyplývající z provozování pobočky, zastoupení nebo jiné provozovny, u soudu místa, kde se tyto složky nacházejí;

6. jako zakladatel, člen správní rady trustu nebo oprávněný z trustu, který byl zřízen zákonem nebo písemným nebo písemně potvrzeným ústním právním úkonem, u soudů členského státu, na jehož území má trust sídlo;

7. jedná-li se o spor o zaplacení odměny za pomoc nebo záchrany nákladu nebo zboží, u soudu, v jehož působnosti tento náklad nebo zboží

a) byly zadrženy k zajištění této platby nebo

b) mohly být zadrženy k tomuto účelu, avšak byla složena jistota nebo bylo poskytnuto jiné zajištění;

toto ustanovení se použije pouze tehdy, pokud je potvrzeno, že žalovaný má práva k nákladu nebo zboží nebo tato práva měl v době poskytnutí pomoci nebo záchrany.

Článek 6

Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být též žalována,

1. je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý z žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou spojeny tak úzce, že je účelné je vyšetřit a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně si odporujících rozhodnutí v oddělených řízeních;

2. jedná-li se o žalobu o záruku nebo o intervenční žalobu, u soudu, u něhož byla podána původní žaloba, ledaže by toto řízení bylo zahájeno pouze proto, aby tato osoba byla odňata soudu, který je pro ni příslušný;

3. jedná-li se o vzájemnou žalobu, která se týká stejné smlouvy či stejné skutečnosti jako původní žaloba, u soudu, u něhož byla podána původní žaloba;

4. ve věcech týkajících se smlouvy nebo nároku ze smlouvy, kde žaloba může být spojena s žalobou týkající se věcných práv k nemovitostem proti těmž žalovanému, u soudu členského státu, na jehož území se nemovitost nachází.

Článek 7

Je-li soud členského státu podle tohoto nařízení příslušný k rozhodování v řízení o odpovědnosti při používání či provozování lodí, rozhoduje tento nebo jiný soud, určený místo něj podle práva tohoto

členského státu, také o žalobách na omezení této odpovědnosti.

Oddíl 3

Příslušnost ve věcech pojištění

Článek 8

Ve věcech pojištění se příslušnost určuje podle tohoto oddílu, aniž jsou dotčeny články 4 a čl. 5 bod 5).

Článek 9

1. Pojistitel, který má bydliště na území některého členského státu, může být žalován:

a) u soudů členského státu, v němž má bydliště nebo

b) v jiném členském státě v případě žaloby podané pojistníkem, pojištěným nebo oprávněnou osobou u soudu místa bydliště žalobce,

c) jedná-li se o spolupojistitele, u soudu členského státu, u kterého je žalován hlavní pojistitel.

2. Nemá-li pojistitel bydliště na území některého členského státu, avšak má v některém členském státě pobočku, zastoupení nebo jinou provozovnu, je s ním při sporech vyplývajících z jejich provozu jednáno tak, jako by měl bydliště na území tohoto členského státu.

Článek 10

Ve věcech pojištění odpovědnosti nebo pojištění nemovitostí může být pojistitel kromě toho žalován u soudu místa, v němž nastala škodná událost. Totéž platí, jsou-li v téže pojistné smlouvě pojištěny a stejnou škodní událostí postiženy movité věci i nemovitosti.

Článek 11

1. Ve věcech pojištění odpovědnosti může být pojistitel žalován i u soudu, u něhož je podána žaloba poškozeného proti pojištěnému, pokud je to přípustné podle práva tohoto soudu.

2. Na žalobu, kterou poškozený podává přímo proti pojistiteli, se použijí články 8, 9 a 10, je-li taková přímá žaloba přípustná.

3. Stanoví-li právo, které je pro takovou přímou žalobu rozhodné, že se pojistník nebo pojištěný mohou k žalobě připojit, je též soud příslušný i pro tyto osoby.

Článek 12

1. S výhradou čl. 11 odst. 3 může pojistitel žalovat pouze u soudů toho členského státu, na jehož území má žalovaný bydliště, bez ohledu na to, zda je žalován pojistník, pojištěný nebo oprávněná osoba.

2. Tímto oddílem není dotčeno právo podat vzájemnou žalobu u soudu, u něhož byla podle tohoto oddílu podána původní žaloba.

Článek 13

Od ustanovení tohoto oddílu je možné se odchýlit pouze

1. dohodou uzavřenou po vzniku sporu,

2. dohodou umožňující pojistníkovi, pojištěnému nebo oprávněné osobě zahájit řízení u jiných soudů než těch, které jsou uvedeny v tomto oddíle,

3. dohodou uzavřenou mezi pojistníkem a pojistitelem, kteří mají v době uzavření smlouvy bydliště nebo obvyklý pobyt v témže členském státě, jestliže tato dohoda zakládá příslušnost soudů tohoto státu, a to i v případě, že by škodná událost nastala v cizině, ledaže by taková dohoda nebyla podle práva tohoto státu přípustná,

4. dohodou uzavřenou pojistníkem, který nemá bydliště v členském státě, pokud se nejedná o povinné pojištění nebo o pojištění nemovitostí nacházejících se v některém členském státě, nebo

5. dohodou týkající se pojistné smlouvy do té míry, v níž se vztahuje na jedno či více z rizik uvedených v článku 14.

Článek 14

Rizika uvedená v čl. 13 bodu 5 jsou tato:

1. veškeré škody

a) na námořních plavidlech, zařízeních při pobřeží a na volném moři nebo na letadlech, způsobené událostmi, které souvisí s jejich využíváním pro obchodní účely;

b) na přepravovaném zboží, s výjimkou zavazadel cestujících, při přepravě, která se uskutečňuje výlučně nebo z části těmito plavidly nebo letadly;

2. veškerá odpovědnost, s výjimkou odpovědnosti za škody na zdraví cestujících nebo za škody na jejich zavazadlech,

a) související s používáním nebo provozem námořních plavidel, zařízení nebo letadel uvedených v bodě 1 písm. a), pokud nejsou v případě letadel podle práva

členského státu, v němž je letadlo registrováno, ujednání o příslušnosti pro pojištění takových rizik zakázána;

b) za škody, které jsou způsobeny na přepravovaném zboží během přepravy, ve smyslu bodu 1) písm. b);

3. veškeré finanční ztráty v souvislosti s používáním nebo provozem námořních plavidel, zařízení nebo letadel uvedených v bodě 1) písm. a), zejména ztráty nákladu nebo charterové;

4. veškerá další rizika související s některým z rizik uvedených v bodech 1) až 3);

5. bez ohledu na body 1) až 4) všechna "velká rizika" ve smyslu směrnice Rady 73/239/EHS [7], pozměněné směrnicemi Rady 88/357/EHS [8] a 90/618/EHS [9], ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 4

Příslušnost ve věcech spotřebitelských smluv

Článek 15

1. Ve věcech týkajících se smlouvy uzavřené spotřebitelem pro účel, který se netýká jeho profesionální nebo podnikatelské činnosti, se příslušnost určuje podle tohoto oddílu, aniž jsou dotčeny článek 4 a čl. 5 bod 5),

a) jedná-li se o koupi movitých věcí na splátky;

b) jedná-li se o půjčku návratnou ve splátkách nebo o jiný úvěrový obchod určený k financování koupě takových movitých věcí nebo

c) ve všech ostatních případech, kdy byla smlouva uzavřena s osobou, která provozuje profesionální nebo podnikatelské činnosti v členském státě, na jehož území má spotřebitel bydliště, nebo pokud se jakýmkoli způsobem taková činnost na tento členský stát nebo na několik členských států včetně tohoto členského státu zaměřuje, a smlouva spadá do rozsahu těchto činností.

2. Nemá-li smluvní partner spotřebitele bydliště na území některého členského státu, avšak v některém členském státě má pobočku, zastoupení nebo jinou provozovnu, je s ním při sporech vyplývajících z jejich provozu jednáno tak, jako by měl bydliště na území tohoto státu.

3. Tento oddíl se nevztahuje na přepravní smlouvy, kromě případu, kdy smlouva poskytuje kombinaci dopravy a ubytování zahrnutou v ceně.

Článek 16

1. Spotřebitel může podat žalobu proti smluvnímu partnerovi buď u soudů členského státu, na jehož území má tento smluvní partner bydliště, nebo u soudu místa, kde má bydliště spotřebitel.

2. Smluvní partner může podat žalobu proti spotřebiteli pouze u soudů členského státu, na jehož území má spotřebitel bydliště.

3. Tímto článkem není dotčeno právo podat vzájemnou žalobu u soudu, u něhož byla podle tohoto oddílu podána původní žaloba.

Článek 17

Od ustanovení tohoto oddílu je možné se odchýlit pouze

1. dohodou uzavřenou po vzniku sporu,
2. dohodou umožňující spotřebiteli zahájit řízení u jiných soudů než těch, které jsou uvedeny v tomto oddíle, nebo
3. dohodou uzavřenou mezi spotřebitelem a jeho smluvním partnerem, kteří mají v době uzavření smlouvy bydliště nebo obvyklý pobyt v témže členském státě, jestliže tato dohoda zakládá příslušnost soudů tohoto členského státu, ledaže by taková dohoda nebyla podle práva tohoto členského státu přípustná.

Oddíl 5

Příslušnost pro individuální pracovní smlouvy

Článek 18

1. Ve věcech týkajících se individuálních pracovních smluv se příslušnost určuje podle tohoto oddílu, aniž jsou dotčeny článek 4 a čl. 5 bod 5).

2. Nemá-li zaměstnavatel, se kterým zaměstnanec uzavřel pracovní smlouvu, bydliště na území členského státu, avšak má v některém členském státě pobočku, zastoupení nebo jinou provozovnu, je s ním při sporech vyplývajících z jejich provozu jednáno tak, jako by měl bydliště na území tohoto členského státu.

Článek 19

Zaměstnavatel, který má bydliště na území některého členského státu, může být žalován

1. u soudů členského státu, v němž má bydliště nebo
2. v jiném členském státě:

a) u soudu místa, kde zaměstnanec obvykle vykonává svou práci, nebo u soudu místa, kde svou práci obvykle vykonával naposledy, nebo

b) jestliže zaměstnanec obvykle nevykonává nebo nevykonával svou práci v jediné zemi, u soudu místa, kde se nachází nebo nacházela provozovna, která zaměstnance přijala do zaměstnání.

Článek 20

1. Zaměstnavatel může žalovat pouze u soudů toho členského státu, na jehož území má zaměstnanec bydliště.

2. Tímto oddílem není dotčeno právo podat vzájemnou žalobu u soudu, u něhož byla podle tohoto oddílu podána původní žaloba.

Článek 21

Od ustanovení tohoto oddílu je možné se odchýlit pouze

1. dohodou o určení příslušnosti uzavřenou po vzniku sporu; nebo
2. dohodou o určení příslušnosti umožňující zaměstnanci podat návrh na zahájení řízení u jiných soudů než těch, které jsou uvedeny v tomto oddíle.

Oddíl 6

Výlučná příslušnost

Článek 22

Bez ohledu na bydliště mají výlučnou příslušnost:

1. pro řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem a nájem nemovitostí, soudy členského státu, na jehož území se nemovitost nachází.

Pro řízení týkající se nájmu nemovitostí za účelem jejich dočasného soukromého užívání na dobu nejvýše šesti po sobě následujících měsíců jsou však příslušné i soudy toho členského státu, v němž má žalovaný bydliště, pokud je nájemcem fyzická osoba a pronajímatel i nájemce mají bydliště na území téhož členského státu;

2. pro řízení, jejichž předmětem je platnost založení, nulita nebo zrušení společností nebo jiných právnických osob nebo sdružení právnických nebo fyzických osob nebo platnost usnesení jejich orgánů, soudy členského státu, na jehož území má společnost, právnická osoba nebo sdružení sídlo. Při určení sídla postupuje soud podle pravidel mezinárodního práva soukromého;

3. pro řízení, jejichž předmětem je platnost zápisů do veřejných rejstříků, soudy členského státu, na jehož území jsou tyto rejstříky vedeny;

4. pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů nebo jiných podobných práv, která vyžadují udělení nebo zápis, soudy členského státu, na jehož území bylo požádáno o udělení nebo zápis nebo kde byly uděleny nebo zapsány nebo platí za udělené nebo zapsané na základě právního aktu Společenství nebo mezinárodní smlouvy.

Pro řízení, jejichž předmětem je zápis nebo platnost evropského patentu uděleného pro členský stát, mají bez ohledu na bydliště stran výlučnou příslušnost soudy tohoto členského státu, aniž je dotčena příslušnost Evropského patentového úřadu podle Úmluvy o udělování evropských patentů, podepsané v Mnichově dne 5. října 1973;

5. pro řízení, jejichž předmětem je výkon rozhodnutí, soudy členského státu, na jehož území výkon rozhodnutí byl nebo má být proveden.

Oddíl 7

Ujednání o příslušnosti

Článek 23

1. Dohodnou-li se strany, z nichž alespoň jedna má bydliště na území členského státu, že v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu má příslušnost soud nebo soudy tohoto členského státu, je příslušný soud nebo soudy tohoto státu. Pokud se strany nedohodnou jinak, je tato příslušnost výlučná. Taková dohoda o příslušnosti musí být uzavřena

a) písemně nebo ústně s písemným potvrzením nebo

b) ve formě, která odpovídá zvyklostem zavedeným mezi těmito stranami, nebo

c) v mezinárodním obchodě ve formě, která odpovídá obchodním zvyklostem, které strany znaly nebo musely znát a které strany smluv tohoto druhu v daném odvětví obchodu obecně znají a pravidelně se jimi řídí.

2. Písemné formě jsou rovnocenná veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody.

3. Uzavřou-li takovou dohodu strany, z nichž žádná nemá bydliště na území členského státu, nemohou soudy ostatních členských států rozhodovat, ledaže by zvolený soud nebo soudy příslušnost odmítly.

4. Je-li v zakládající listině trustu určeno, že o žalobách proti zakladateli, členovi správní rady nebo příjemci trustu má rozhodovat soud nebo soudy určitého členského státu, pak jsou tento soud nebo soudy výlučně příslušné, jestliže se jedná o vztahy mezi těmito osobami nebo o jejich práva nebo povinnosti v rámci trustu.

5. Dohody o příslušnosti ani obdobná ustanovení v zakládající listině trustu nemají právní účinek, jsou-li v rozporu s články 13, 17 nebo 21 nebo pokud mají soudy, jejichž příslušnost má být vyloučena, na základě článku 22 výlučnou příslušnost.

Článek 24

Není-li soud jednoho členského státu příslušný již podle jiných ustanovení tohoto nařízení, stane se příslušným, jestliže se žalovaný dostaví k jednání k tomuto soudu. To neplatí, pokud se žalovaný dostaví proto, aby namítal nepřislušnost soudu, nebo je-li jiný soud podle článku 22 výlučně příslušný.

Oddíl 8

Přezkoumání příslušnosti a přípustnosti

Článek 25

Soud členského státu bez návrhu prohlásí, že není příslušný, je-li u něj zahájeno řízení ve věci, v níž má na základě článku 22 výlučnou příslušnost soud jiného členského státu.

Článek 26

1. Pokud se žalovaný, který má bydliště na území jednoho členského státu a je žalován před soudem jiného členského státu, k tomuto soudu nedostaví, prohlásí soud bez návrhu, že není příslušný, nevyplývá-li jeho příslušnost z tohoto nařízení.

2. Soud řízení přeruší do té doby, než bude prokázáno, že žalovaný mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.

3. Má-li být návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost zaslán podle tohoto nařízení z jednoho členského státu do druhého, použije se místo odstavce 2 tohoto článku článek 19 nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech Evropské unie [10].

4. Pokud nelze použít nařízení (ES) č. 1348/2000, použije se článek 15 Haagské úmluvy ze dne 15.

listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních, pokud návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost měly být doručeny podle uvedené úmluvy.

Oddíl 9

Překážka litispendence a závislá řízení

Článek 27

1. Je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi týmiž stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost soudu, který řízení zahájil jako první.

2. Jakmile je určena příslušnost soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepřislušný ve prospěch prvního soudu.

Článek 28

1. Jsou-li u soudů různých členských států zahájena řízení, které navzájem souvisejí, může soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, řízení přerušit.

2. Dokud nejsou řízení o podaných žalobách skončena v prvním stupni, může soud, u něhož byla žaloba podána později, na návrh strany řízení také prohlásit, že není příslušný, jestliže je soud, u něhož byla žaloba podána dříve, příslušný pro řízení o těchto žalobách a spojení těchto řízení je podle jeho práva přípustné.

3. Ve smyslu tohoto článku žaloby navzájem souvisejí, pokud je mezi nimi dán tak úzký vztah, že jejich společné projednání a rozhodnutí je vhodné k tomu, aby se zabránilo vydání vzájemně si odporujících rozhodnutí v oddělených řízeních.

Článek 29

Je-li pro určité řízení dána výlučná příslušnost více soudů, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepřislušný ve prospěch soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první.

Článek 30

Pro účely tohoto oddílu se okamžikem, kdy bylo zahájeno řízení, rozumí

1. okamžik, kdy byl u soudu podán návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost, za předpokladu, že žalobce následně neopomene učinit

kroky nezbytné k řádnému doručení písemnosti žalovanému, nebo

2. okamžik, kdy je písemnost předána úřadu, který provádí doručení, pokud musí být písemnost před svým podáním soudu doručena žalovanému, za předpokladu, že žalobce následně neopomene učinit kroky nezbytné k řádnému podání písemnosti u soudu.

Oddíl 10

Předběžná a zajišťovací opatření

Článek 31

Předběžná nebo zajišťovací opatření, která jsou upravena právem jednoho členského státu, je možné u soudů tohoto státu navrhnout i tehdy, kdy je pro rozhodnutí ve věci samé příslušný na základě tohoto nařízení soud jiného členského státu.

KAPITOLA III

UZNÁVÁNÍ A VÝKON

Článek 32

Pro účely tohoto nařízení se "rozhodnutím" rozumí každé rozhodnutí vydané soudem členského státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení, příkaz nebo nařízení výkonu rozhodnutí, včetně rozhodnutí o nákladech řízení vydaného soudním úředníkem.

Oddíl 1

Uznávání

Článek 33

1. Rozhodnutí vydaná v některém členském státě jsou v ostatních členských státech uznávána, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení.

2. Stane-li se sporným, zda rozhodnutí má být uznáno, může každá strana, která uplatňuje uznání jako hlavní věc v daném sporu, v řízení podle oddílů 2 a 3 této kapitoly navrhnout, že soudní rozhodnutí má být uznáno.

3. Je-li otázka uznání rozhodnutí vznesena u soudu členského státu jako předběžná otázka, může o ní tento soud rozhodnout.

Článek 34

Rozhodnutí se neuznává,

1. je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá;

2. jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, ledaže žalovaný nevyužil žádný opravný prostředek proti rozhodnutí, i když k tomu měl možnost;

3. je-li neslučitelné s rozhodnutím vydaným v řízení mezi týmiž stranami v členském státě, v němž se o uznání žádá;

4. je-li neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, které bylo vydáno v jiném členském státě nebo ve třetí zemi v řízení mezi týmiž stranami a pro tentýž nárok, pokud toto dřívější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné pro uznání v členském státě, v němž se o uznání žádá.

Článek 35

1. Rozhodnutí se rovněž neuzná, byly-li porušeny oddíly 3, 4 a 6 kapitoly II nebo jedná-li se o případ uvedený v článku 72.

2. Při posuzování toho, zda je dána příslušnost uvedená v předchozím odstavci, je dožádaný soud nebo orgán vázán skutkovými zjištěními, na nichž soud členského státu původu založil svou příslušnost.

3. Aniž je dotčen odstavec 1, nesmí být příslušnost soudu členského státu původu přezkoumávána. Hledisko veřejného pořádku uvedené v čl. 34 bodě 1) nelze uplatnit v případě pravidel pro určení příslušnosti.

Článek 36

Cizí rozhodnutí nesmí být v žádném případě přezkoumáváno ve věci samé.

Článek 37

1. Soud členského státu, v němž se žádá o uznání rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, může řízení přerušit, jestliže byl proti rozhodnutí podán řádný opravný prostředek.

2. Soud členského státu, v němž se žádá o uznání rozhodnutí vydaného v Irsku nebo ve Spojeném království, může řízení přerušit, jestliže je jeho výkon v členském státě původu z důvodu podání opravného prostředku odložen.

Oddíl 2

Výkon

Článek 38

1. Rozhodnutí vydané v jednom členském státě, které je v tomto státě vykonatelné, bude vykonáno v jiném členském státě poté, co zde bylo na návrh kterékoli zúčastněné strany prohlášeno za vykonatelné.

2. Ve Spojeném království však bude takové rozhodnutí vykonáno v Anglii a Walesu, ve Skotsku nebo Severním Irsku poté, co bylo na návrh kterékoli zúčastněné strany v této části Spojeného království zaregistrováno za účelem výkonu.

Článek 39

1. Návrh se podává u soudu nebo příslušného orgánu uvedeného v seznamu v příloze II.

2. Místní příslušnost se určuje podle bydliště strany, vůči níž je výkon navrhován, nebo podle místa výkonu.

Článek 40

1. Postup při podání návrhu se řídí právem členského státu, v němž se podává návrh na výkon.

2. Navrhovatel musí uvést adresu pro doručování v obvodě soudu, u kterého návrh podává. Jestliže však právo státu, v němž podává návrh na výkon, uvedení takové adresy nevyžaduje, ustanoví navrhovatel zástupce pro doručování.

3. K návrhu se připojí písemnosti uvedené v článku 53.

Článek 41

Rozhodnutí je vykonatelné, jakmile jsou splněny formální náležitosti uvedené v článku 53, aniž by bylo přezkoumáváno podle článků 34 a 35. Strana, vůči níž je výkon navrhován, není v této části řízení oprávněna činit k návrhu jakákoli podání.

Článek 42

1. Rozhodnutí o návrhu na prohlášení vykonatelnosti se bez odkladu sdělí navrhovateli postupem stanoveným právem dožádaného členského státu.

2. Prohlášení vykonatelnosti se doručí straně, vůči níž je výkon navrhován, spolu s rozhodnutím, pokud jí toto ještě nebylo doručeno.

Článek 43

1. Proti rozhodnutí o návrhu na prohlášení vykonatelnosti může kterákoli strana podat opravný prostředek.

2. Opravný prostředek se podává u soudu uvedeného v seznamu v příloze III.

3. Opravný prostředek se projednává v souladu s předpisy upravujícími sporná řízení.

4. Jestliže se strana, vůči níž je výkon navrhován, nedostaví k řízení o odvolacím prostředku u odvolacího soudu, použijí se ustanovení čl. 26 odst. 2 až 4, i když strana, vůči níž je výkon navrhován, nemá bydliště v žádném členském státě.

5. Opravný prostředek proti prohlášení vykonatelnosti musí být podán ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto prohlášení. Má-li strana, vůči níž je výkon navrhován, bydliště v jiném členském státě než ve kterém bylo prohlášení vykonatelnosti vydáno, činí lhůta pro podání opravného prostředku dva měsíce a počíná běžet dnem jeho doručení straně, vůči níž je výkon navrhován, osobně nebo do místa jejího bydliště. Prodloužení této lhůty z důvodu vzdálenosti je vyloučeno.

Článek 44

Rozhodnutí vydané o opravném prostředku může být napadeno pouze opravným prostředkem uvedeným v příloze IV.

Článek 45

1. Soud, u něhož byl opravný prostředek podle článku 43 nebo článku 44 podán, zamítne nebo zruší prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí pouze na základě důvodů uvedených v článcích 34 a 35. Soud vydá neprodleně rozhodnutí.

2. Cizí rozhodnutí nesmí být v žádném případě přezkoumáváno ve věci samé.

Článek 46

1. Soud, u něhož byl podán opravný prostředek podle článku 43 nebo 44, může na návrh strany, vůči níž je výkon navrhován, řízení přerušit, jestliže byl proti rozhodnutí v členském státě, v němž bylo vydáno, podán řádný opravný prostředek nebo jestliže lhůta pro podání takového řádného opravného prostředku ještě neuplynula; v druhém případě může soud určit lhůtu, v níž se opravný prostředek má podat.

2. Pokud bylo rozhodnutí vydáno v Irsku nebo ve Spojeném království, je každý opravný prostředek, který je přípustný v členském státě, v němž bylo

rozhodnutí vydáno, řádným opravným prostředkem ve smyslu odstavce 1.

3. Soud může výkon rozhodnutí podmínit složením jistoty, kterou sám stanoví.

Článek 47

1. Musí-li být rozhodnutí uznáno v souladu s tímto nařízením, není navrhovatel omezen v podávání návrhů na přijetí předběžných nebo zajišťovacích opatření v souladu s právem dožádaného členského státu, aniž by bylo nezbytné prohlášení vykonatelnosti soudního rozhodnutí podle článku 41.

2. Prohlášení vykonatelnosti s sebou nese možnost přijmout ochranná opatření.

3. Dokud běží lhůta stanovená v čl. 43 odst. 5 k podání opravného prostředku proti prohlášení vykonatelnosti a dokud není o tomto opravném prostředku rozhodnuto, nesmí být učiněna jiná opatření než opatření k zajištění majetku strany, vůči níž je výkon navrhován.

Článek 48

1. Bylo-li vydáno cizí rozhodnutí o více nárocích uplatněných žalobou a nemůže-li být prohlášení vykonatelnosti vydáno v plném rozsahu, vydá soud nebo jiný příslušný orgán prohlášení vykonatelnosti pro jeden nebo více těchto nároků.

2. Navrhovatel může požádat, aby bylo prohlášení vykonatelnosti omezeno pouze na část nároků vyplývajících z rozhodnutí.

Článek 49

Cizí soudní rozhodnutí o zaplacení penále jsou v dožádaném členském státě vykonatelná pouze tehdy, jestliže je výše penále s konečnou platností stanovena soudy členského státu původu.

Článek 50

Navrhovatel, jemuž se v členském státě původu dostává výhod úplné nebo částečné bezplatné právní pomoci nebo který je osvobozen od úhrady nákladů nebo výdajů, požívá v řízení podle tohoto oddílu nejvýhodnější právní pomoci nebo nejširšího osvobození od úhrady nákladů a výdajů podle práva dotčeného členského státu.

Článek 51

Po straně, která v jednom členském státě navrhuje výkon rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, nesmí být na základě skutečnosti, že je cizím státním příslušníkem nebo že nemá bydliště nebo pobyt ve státě, v němž se

výkon navrhuje, požadována žádná záruka ani jistota, jakkoli označená.

Článek 52

V řízení o vydání prohlášení vykonatelnosti nemůže být ve státě, kde se podává návrh na výkon, vybírán žádný poplatek stanovený podle hodnoty předmětu sporu.

Oddíl 3

Společná ustanovení

Článek 53

1. Strana, která žádá o uznání rozhodnutí nebo o prohlášení vykonatelnosti, musí předložit jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti.

2. Strana, která podává návrh na prohlášení vykonatelnosti, musí rovněž předložit osvědčení podle článku 54, aniž je dotčen článek 55.

Článek 54

Soud nebo příslušný orgán členského státu, ve kterém bylo rozhodnutí vydáno, vydá na žádost kterékoli dotčené strany osvědčení za použití standardního formuláře uvedeného v příloze V tohoto nařízení.

Článek 55

1. Pokud není předloženo osvědčení uvedené ve článku 54, může soud nebo příslušný orgán určit lhůtu pro jeho předložení, přijmout rovnocennou písemnost nebo, pokud nepovažuje za potřebné další objasnění, jeho předložení prominout.

2. Na požádání soudu nebo příslušného orgánu je třeba předložit překlad takových písemností. Překlad musí být ověřen osobou k tomu oprávněnou v některém členském státě.

Článek 56

Písemnosti uvedené v článku 53 nebo v čl. 55 odst. 2, nebo písemnosti o procesní plné moci nevyžadují ověřování ani jiné podobné formality.

KAPITOLA IV

VEŘEJNÉ LISTINY A SOUDNÍ SMÍRY

Článek 57

1. Veřejné listiny, které byly vypracovány a jsou vykonatelné v některém členském státě, se na návrh prohlásí za vykonatelné v jiném členském státě postupem podle článku 38 a následujících. Soud, ke kterému je podán opravný prostředek podle článku 43 nebo 44, zamítne nebo zruší prohlášení vykonatelnosti jen tehdy, pokud by výkon rozhodnutí na základě této listiny byl zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž byl návrh podán.

2. Za veřejné listiny ve smyslu odstavce 1 se rovněž pokládají dohody o placení výživného, uzavřené před správními orgány nebo jimi ověřené.

3. Předložená listina musí splňovat podmínky nezbytné pro uznání její pravosti v členském státě, v němž byla vydána.

4. Oddíl 3 kapitoly III se použije přiměřeně. Příslušný orgán členského státu, ve kterém byla veřejná listina vypracována, vydá na návrh kterékoli zúčastněné strany osvědčení s použitím standardního formuláře uvedeného v příloze VI tohoto nařízení.

Článek 58

Smír, který byl schválen soudem v průběhu řízení a je vykonatelný v členském státě, v němž byl uzavřen, je v jiném členském státě, v němž byl podán návrh na výkon, vykonatelný za stejných podmínek jako veřejné listiny. Soud nebo příslušný orgán členského státu, ve kterém byl soudní smír schválen, vydá na návrh kterékoli zúčastněné strany osvědčení s použitím standardního formuláře uvedeného v příloze V tohoto nařízení.

KAPITOLA V

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 59

1. Pro posouzení, zda má strana řízení bydliště na území členského státu, u jehož soudů byl podán návrh, použije soud své právo.

2. Nemá-li strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl návrh podán, použije soud pro posouzení, zda má strana řízení bydliště v jiném členském státě, právo tohoto členského státu.

Článek 60

1. Pro účely tohoto nařízení se v případě společností nebo jiných právnických osob nebo sdružení fyzických nebo právnických osob "bydlištěm" rozumí místo, kde má tato osoba své

a) sídlo nebo

b) ústředí nebo

c) hlavní provozovnu.

2. Pro účely Spojeného království a Irska se "sídlem" rozumí "registered office" nebo tam, kde takové sídlo neexistuje, místo vzniku společnosti ("place of incorporation") nebo tam, kde takové místo neexistuje, místo, podle jehož práva byla společnost, jiná právnická osoba nebo sdružení fyzických nebo právnických osob založena ("formation").

3. K určení, zda má trust sídlo v členském státě, u jehož soudů byla žaloba podána, použije soud pravidla svého mezinárodního práva soukromého.

Článek 61

Aniž jsou dotčena výhodnější ustanovení vnitrostátních právních předpisů, může být osoba s bydlištěm na území členského státu, proti které je vedeno trestní řízení za úmyslný trestný čin u soudů jiného členského státu, jehož není státním příslušníkem, obhajována k tomu způsobilými zástupci i v případě, že se k soudu nedostaví osobně. Soud vedoucí řízení však může její osobní účast naříditi; v případě, že se tato osoba nedostaví, nemusí být rozhodnutí vydané v občanskoprávním řízení, v němž dotyčná osoba nemohla zajistit svou obhajobu, uznáno ani vykonáno v jiných členských státech.

Článek 62

Ve Švédsku se v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu (betalningsföreläggande) a pomoci (handräckning) "soudem" rozumí i švédský vykonávající úřad (kronofogdemyndighet).

Článek 63

1. Osoba s bydlištěm na území Lucemburského velkovévodství žalovaná u soudu jiného členského státu podle čl. 5 odst. 1 může odmítnout podrobit se příslušnosti daného soudu, pokud se místo pro dodání zboží nebo poskytnutí služeb nachází v Lucembursku.

2. Nachází-li se místo pro dodání zboží nebo poskytnutí služeb v Lucembursku, musí být dohoda, jíž se zakládá příslušnost, aby byla platná, uzavřena písemně nebo ústně s písemným potvrzením ve smyslu čl. 23 odst. 1 písm. a).

3. Tento článek se nevztahuje na smlouvy o poskytnutí finančních služeb.

4. Tento článek se použije po dobu šesti let ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 64

1. V řízeních o sporu mezi kapitánem a členem posádky námořního plavidla zapsaného v Řecku nebo v Portugalsku týkajících se mzdy nebo jiných podmínek služby ověří soud členského státu, zda byl o sporu informován diplomat nebo konzulární úředník příslušný pro plavidlo. Soud může rozhodnout, jakmile je tato osoba informována.

2. Tento článek se použije po dobu šesti let od vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 65

1. K příslušnosti stanovené v čl. 6 odst. 2 a v článku 11 pro žaloby o záruku nebo pro intervenční žalobu se nepřihlíží v Německu a v Rakousku. Jakákoli osoba, která má bydliště na území jiného členského státu, může být žalována u soudů

a) v Německu podle § 68 a § 72 až 74 občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung), které platí pro oznámení sporu;

b) v Rakousku podle § 21 občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung), které platí pro oznámení sporu.

2. Rozhodnutí vydaná jinými členskými státy podle čl. 6 odst. 2 nebo článku 11 se uznají a jsou vykonatelná v Německu a v Rakousku v souladu s kapitolou III. Veškeré účinky, které za použití odstavce 1 mají rozhodnutí vydaná v těchto zemích vůči třetím osobám, se v ostatních členských státech rovněž uznají.

KAPITOLA VI

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Článek 66

1. Toto nařízení se vztahuje pouze na řízení zahájená a veřejné listiny vypracované po vstupu tohoto nařízení v platnost.

2. Pokud však bylo řízení zahájeno v členském státě původu přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost, rozhodnutí, která byla vydána po tomto dni, se uznají a vykonají podle kapitoly III,

a) pokud bylo řízení zahájeno v členském státě původu až poté, co Bruselská nebo Luganská úmluva vstoupila v platnost jak v členském státě původu, tak i v dožádaném členském státě;

b) ve všech dalších případech za předpokladu, že soud byl příslušný podle pravidel, která se shodují s pravidly pro určení příslušnosti obsaženými v kapitole II nebo v

dohodě uzavřené mezi členským státem původu a dožádaným členským státem, která byla platná v době zahájení řízení.

KAPITOLA VII

VZTAH K JINÝM NÁSTROJŮM

Článek 67

Tímto nařízením není dotčeno uplatňování ustanovení, kterými se upravuje příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí ve zvláštních věcech a která jsou obsažena v právních aktech Společenství nebo ve vnitrostátních právních předpisech harmonizovaných k provedení těchto aktů.

Článek 68

1. Toto nařízení nahrazuje mezi členskými státy Bruselskou úmluvu kromě případů, kdy se jedná o území členských států, která spadají do územní působnosti uvedené úmluvy a která jsou z tohoto nařízení vyloučena v souladu s článkem 299 Smlouvy.

2. V rozsahu, v jakém toto nařízení nahrazuje mezi členskými státy ustanovení Bruselské úmluvy, se jakýkoli odkaz na úmluvu považuje za odkaz na toto nařízení.

Článek 69

Aniž je dotčen čl. 66 odst. 2 a článek 70, nahrazuje toto nařízení mezi členskými státy tyto dohody, smlouvy a úmluvy uzavřené:

- Smlouvu mezi Belgií a Francií o příslušnosti a platnosti a výkonu soudních rozhodnutí, rozhodčích nálezů a veřejných listin, podepsanou v Paříži dne 8. července 1899,

- Smlouvu mezi Belgií a Nizozemskem o příslušnosti, konkursu, a platnosti a výkonu soudních rozhodnutí, rozhodčích nálezů a veřejných listin, podepsanou v Bruselu dne 28. března 1925,

- Smlouvu mezi Francií a Itálií o výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Římě dne 3. června 1930,

- Smlouvu mezi Spojeným královstvím a Francouzskou republikou o vzájemném výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a protokol k ní, podepsané v Paříži dne 18. ledna 1934,

- Smlouvu mezi Spojeným královstvím a Belgickým královstvím o vzájemném výkonu soudních rozhodnutí

v občanských a obchodních věcech a protokol k ní, podepsané v Bruselu dne 2. května 1934,

- Smlouvu mezi Německem a Itálií o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Římě dne 9. března 1936,

- Smlouvu mezi Belgií a Rakouskem o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a veřejných listin týkajících se vyživovací povinnosti, podepsanou ve Vídni dne 25. října 1957,

- Smlouvu mezi Německem a Belgií o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, rozhodčích nálezů a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Bonnu dne 30. června 1958,

- Smlouvu mezi Nizozemskem a Itálií o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Římě dne 17. dubna 1959,

- Smlouvu mezi Německem a Rakouskem o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, smírů a veřejných listin ve věcech občanských a obchodních, podepsanou ve Vídni dne 6. června 1959,

- Smlouvu mezi Belgií a Rakouskem o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, rozhodčích nálezů a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou ve Vídni dne 16. června 1959,

- Smlouvu mezi Spojeným královstvím a Spolkovou republikou Německo o vzájemném uznávání výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Bonnu dne 14. července 1960,

- Smlouvu mezi Spojeným královstvím a Rakouskem o vzájemném uznávání výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou ve Vídni dne 14. července 1961, a protokol ji pozměňující podepsaný v Londýně dne 6. března 1970,

- Smlouvu mezi Řeckem a Německem o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, smírů a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Athénách dne 4. listopadu 1961,

- Smlouvu mezi Belgií a Itálií o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a dalších exekučních titulů v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Římě dne 6. dubna 1962,

- Smlouvu mezi Nizozemskem a Německem o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a dalších exekučních titulů v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Haagu dne 30. srpna 1962,

- Smlouvu mezi Nizozemskem a Rakouskem o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Haagu dne 6. února 1963,

- Smlouvu mezi Spojeným královstvím a Italskou republikou o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Římě dne 7. února 1964, a protokol ji pozměňující podepsaný v Římě dne 14. července 1970,

- Smlouvu mezi Francií a Rakouskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou ve Vídni dne 15. července 1966,

- Smlouvu mezi Spojeným královstvím a Nizozemským královstvím o vzájemném uznávání výkonu soudních rozhodnutí v občanských věcech, podepsanou v Haagu dne 17. listopadu 1967,

- Smlouvu mezi Španělskem a Francií o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a rozhodčích nálezů v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Paříži dne 28. května 1969,

- Smlouvu mezi Lucemburskem a Rakouskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Lucemburku dne 29. července 1971,

- Smlouvu mezi Itálií a Rakouskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, soudních smírů a notářských listin, podepsanou v Římě dne 16. listopadu 1971,

- Smlouvu mezi Španělskem a Itálií o právní pomoci a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Madridu dne 22. května 1973,

- Úmluvu mezi Finskem, Islandem, Norskem, Švédskem a Dánskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských věcech, podepsanou v Kodani dne 11. října 1977,

- Smlouvu mezi Rakouskem a Švédskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských věcech, podepsanou ve Stockholmu dne 16. září 1982,

- Smlouvu mezi Španělskem a Spolkovou republikou Německo o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, smírů a veřejných listin v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Bonnu dne 14. listopadu 1983,

- Smlouvu mezi Rakouskem a Španělskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, smírů a veřejných listin

v občanských a obchodních věcech, podepsanou ve Vídni dne 17. února 1984,

- Smlouvu mezi Finskem a Rakouskem o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských věcech, podepsanou ve Vídni dne 17. listopadu 1986, a

- Smlouvu mezi Belgií, Nizozemskem a Lucemburskem o příslušnosti, konkursu a platnosti a výkonu soudních rozhodnutí, rozhodčích nálezů a veřejných listin, podepsanou v Bruselu dne 24. listopadu 1961, nakolik je v platnosti.

Článek 70

1. Dohody, smlouvy a úmluvy uvedené v článku 69 se i nadále použijí ve věcech, na něž se toto nařízení nevztahuje.

2. Nadále se použijí na rozhodnutí a veřejné listiny, které byly vydány či vyhotoveny před vstupem tohoto nařízení v platnost.

Článek 71

1. Tímto nařízením nejsou dotčeny smlouvy, jejichž stranami jsou členské státy a jež upravují příslušnost, uznání nebo výkon rozhodnutí ve zvláště vymezených věcech.

2. Aby byl zajištěn jednotný výklad, použije se odstavec 1 tímto způsobem:

a) toto nařízení nebrání tomu, aby soud členského státu, který je stranou smlouvy o zvláště vymezené věci, založil svoji příslušnost v souladu s takovou smlouvou i tehdy, když má žalovaný bydliště na území jiného členského státu, který není smluvní stranou takové smlouvy. V každém případě takový soud použije článek 26 tohoto nařízení;

b) rozhodnutí, která vydal v členském státě soud, který svou příslušnost založil v souladu s takovou smlouvou o zvláště vymezené věci, jsou v ostatních členských státech uznávána a vykonávána v souladu s tímto nařízením.

Stanoví-li smlouva o zvláště vymezené věci, jejímiž smluvními stranami jsou členský stát původu i dožádaný členský stát, podmínky uznání a výkonu rozhodnutí, použijí se tyto podmínky. V každém případě je však možno použít ustanovení tohoto nařízení týkající se řízení o uznávání a výkonu rozhodnutí.

Článek 72

Tímto nařízením nejsou dotčeny dohody, kterými se členské státy zavázaly před vstupem tohoto nařízení v

platnost neuznávat podle článku 59 Bruselské úmluvy rozhodnutí vydaná v jiných smluvních státech uvedené úmluvy proti žalovaným s bydlištěm nebo obvyklým pobytem na území třetí země, pokud by v případě stanoveném v článku 4 Bruselské úmluvy takové rozhodnutí mohlo být vydáno pouze na základě příslušnosti uvedené v čl. 3 druhém pododstavci uvedené úmluvy.

KAPITOLA VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 73

Nejpozději do pěti let po vstupu tohoto nařízení v platnost předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování tohoto nařízení. V případě potřeby se ke zprávě přiloží návrhy na jeho změny.

Článek 74

1. Členské státy oznámí Komisi znění úprav seznamů uvedených v přílohách I až IV. Komise v tomto smyslu dotyčné přílohy upraví.

2. Aktualizace nebo technické úpravy standardních formulářů uvedených v přílohách V a VI se přijímají poradním postupem podle čl. 75 odst. 2.

Článek 75

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 3 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 76

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. března 2002.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne 22. prosince 2000.

Za Radu

předseda

C. Pierret

[1] Úř. věst. C 376, 28.12.1999, s. 1.

[2] Stanovisko ze dne 21. září 2000 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

[3] Úř. věst. C 117, 26.4.2000, s. 6.

[4] Úř. věst. L 299, 31.12.1972, s. 32. Úř. věst. L 304, 30.10.1978, s. 1. Úř. věst. L 388, 31.12.1982, s. 1. Úř. věst. L 285, 3.10.1989, s. 1. Úř. věst. C 15, 15.1.1997, s. 1. Úplné znění viz Úř. věst. C 27, 26.1.1998, s. 1.

[5] Úř. věst. L 204, 2.8.1975, s. 28. Úř. věst. L 304, 30.10.1978, s. 1. Úř. věst. L 388, 31.12.1982, s. 1. Úř. věst. L 285, 3.10.1989, s. 1. Úř. věst. C 15, 15.1.1997, s. 1. Úplné znění viz Úř. věst. C 27, 26.1.1998, s. 28.

[6] Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

[7] Úř. věst. L 228, 16.8.1973, s. 3. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES (Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65).

[8] Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2000/26/ES.

[9] Úř. věst. L 330, 29.11.1990, s. 44.

[10] Úř. věst. L 160, 30.6.2000, s. 37.

PŘÍLOHA I

Pravidla pro určení příslušnosti ve smyslu čl. 3 odst. 2 a čl. 4 odst. 2

Pravidla pro určení příslušnosti ve smyslu čl. 3 odst. 2 a čl. 4 odst. 2 jsou tato:

- v Belgii: článek 15 občanského zákoníku (Code civil/Burgerlijk Wetboek) a článek 638 občanského soudního řádu (Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek);

- v Německu: § 23 občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung);

- v Řecku: článek 40 občanského soudního řádu (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας);

- ve Francii: články 14 a 15 občanského zákoníku (Code civil);

- v Irsku: předpisy, podle nichž je příslušnost založena doručením písemnosti zahajující řízení žalovanému za jeho přechodné přítomnosti v Irsku;

- v Itálii: články 3 a 4 zákona č. 218 ze dne 31. května 1995;

- v Lucembursku: články 14 a 15 občanského zákoníku (Code civil);
- v Nizozemsku: čl. 126 odst. 3 a článek 127 občanského soudního řádu (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering);
- v Rakousku: § 99 zákona o organizaci soudnictví (Jurisdiktionsnorm);
- v Portugalsku: články 65 a 65A občanského soudního řádu (Código de Processo Civil) a článek 11 zákoníku o řízení v pracovních věcech (Código de Processo de Trabalho);
- ve Finsku: druhá, třetí a čtvrtá věta odstavce 1 oddílu 1 kapitoly 10 občanského soudního řádu (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken);
- ve Švédsku: první věta odstavce 1 oddílu 3 kapitoly 10 občanského soudního řádu (rättegångsbalken);
- ve Spojeném království: předpisy, podle nichž je příslušnost založena:
 - a) doručením písemnosti zahajující řízení žalovanému za jeho přechodné přítomnosti ve Spojeném království;
 - b) existencí majetku žalovaného ve Spojeném království nebo
 - c) zajištěním majetku, který se nachází ve Spojeném království, žalobcem.
- v Lucembursku: předsedovi senátu u "tribunal d'arrondissement";
- v Nizozemsku: předsedovi senátu u "arrondissementsrechtbank";
- v Rakousku u "Bezirksgericht";
- v Portugalsku u "Tribunal de Comarca";
- ve Finsku u "käräjäoikeus/tingsrätt";
- ve Švédsku u "Svea hovrätt";
- ve Spojeném království:
 - a) v Anglii a Walesu u "High Court of Justice" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Magistrate's Court" prostřednictvím "Secretary of State";
 - b) ve Skotsku u "Court of Session" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Sheriff Court" prostřednictvím "Secretary of State";
 - c) v Severním Irsku u "High Court of Justice" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Magistrate's Court" prostřednictvím "Secretary of State";
 - d) na Gibraltar u "Supreme Court of Gibraltar" nebo, jde-li o rozhodnutí ve věcech výživného, u "Magistrate's Court" prostřednictvím "Attorney General of Gibraltar".

PŘÍLOHA II

Soudy nebo příslušné orgány, u kterých se podává návrh podle článku 39:

- v Belgii u "tribunal de première instance" nebo u "rechtbank van eerste aanleg" nebo u "erstinstanzliches Gericht";
- v Německu předsedovi senátu u "Landgericht";
- v Řecku u "Μονομελές Πρωτοδικείο";
- ve Španělsku u "Juzgado de Primera Instancia";
- ve Francii předsedovi senátu u "tribunal de grande instance";
- v Irsku u "High Court";
- v Itálii u "Corte d'appello";

PŘÍLOHA III

Soudy, u kterých se podává opravný prostředek podle čl. 43 odst. 2:

- v Belgii:
 - a) pokud jde o opravné prostředky podané žalovaným: u "tribunal de première instance" nebo "rechtbank van eerste aanleg" nebo "erstinstanzliches Gericht";
 - b) pokud jde o opravné prostředky podané žalobcem: u "Cour d'appel" nebo "hof van beroep";
- v Německu u "Oberlandesgericht";
- v Řecku u "Εφετείο,"
- ve Španělsku u "Audiencia Provincial",
- ve Francii u "cour d'appel",

- v Irsku u "High Court",
- v Itálii u "corte d'appello",
- v Lucembursku u "Cour supérieure de Justice", který zasedá jako soud pro opravné prostředky v civilních věcech,
- v Nizozemsku:
 - a) pro žalovaného: u "arrondissementsrechtbank";
 - b) pro žalobce: u "gerechtshof"
- v Rakousku u "Bezirksgericht";
- v Portugalsku u "Tribunal de Relação";
- ve Finsku u "hovioikeus/hovrätt";
- ve Švédsku u "Svea hovrätt";
- ve Spojeném království:
 - a) v Anglii a Walesu u "High Court of Justice" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Magistrate's Court";
 - b) ve Skotsku u "Court of Session" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Sheriff Court";
 - c) v Severním Irsku u "High Court of Justice" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Magistrate's Court";
 - d) na Gibraltar u "Supreme Court of Gibraltar" nebo, jde-li o soudní rozhodnutí ve věcech výživného, u "Magistrate's Court".

PŘÍLOHA IV

Opravné prostředky podle článku 44 jsou tyto:

- v Belgii, Řecku, Španělsku, Francii, Itálii, Lucembursku a Nizozemsku kasační stížnost,
- v Německu, "Rechtsbeschwerde",
- v Irsku opravný prostředek omezený na právní otázky u "Supreme Court",
- v Rakousku "Revisionsrekurs",

- v Portugalsku opravný prostředek omezený na právní otázky,
- ve Finsku opravný prostředek u "korkein oikeus/högsta domstolen",
- ve Švédsku opravný prostředek u "Högsta domstolen",
- ve Spojeném království jediný opravný prostředek omezený na právní otázky.

PŘÍLOHA V

Osvědčení podle článků 54 a 58 o soudních rozhodnutích a soudních smírech

(čeština, checo, tchèque, ceco,...)

1. Členský stát původu
2. Soud nebo příslušný orgán vydávající osvědčení
 - 2.1 Název
 - 2.2 Adresa
 - 2.3 Tel./fax/e-mail
3. Soud, který vydal soudní rozhodnutí/schválil soudní smír [1]
 - 3.1 Označení soudu
 - 3.2 Sídlo soudu
4. Soudní rozhodnutí/soudní smír [2]
 - 4.1 Datum
 - 4.2 Jednací číslo/spisová značka
 - 4.3 Účastníci soudního rozhodnutí/soudního smíru [3]
 - 4.3.1 Jméno(a) žalobce(ů)
 - 4.3.2 Jméno(a) žalovaného(ných)
 - 4.3.3 Případné(á) jméno(a) další(ch) stran(y) řízení
 - 4.4 Datum doručení návrhu na zahájení řízení, byl-li vydán rozsudek pro zmeškání
 - 4.5 Znění výroku rozsudku/soudního smíru [4], které je připojeno k tomuto osvědčení

5. Jména stran řízení, kterým byla poskytnuta právní pomoc.

Rozhodnutí/soudní smír [5] vykonatelné(ý) v členském státě původu (články 38 a 58 nařízení) proti:

Jméno:

... V ... dne ...

Podpis a/nebo razítko ...

[1] Nehodící se škrtněte.

[2] Nehodící se škrtněte.

[3] Nehodící se škrtněte.

[4] Nehodící se škrtněte.

[5] Nehodící se škrtněte.

PŘÍLOHA VI

Osvědčení podle čl. 57 odst. 4 o veřejných listinách

(čeština, checo, tchèque, ceco, ...)

1. Členský stát původu

2. Příslušný orgán vydávající osvědčení

2.1 Název

2.2 Adresa

2.3 Tel./fax/e-mail

3. Orgán, který veřejnou listinu ověřil

3.1 (Popřípadě) orgán, který vyhotovil veřejnou listinu

3.1.1 Název a označení orgánu

3.1.2 Sídlo orgánu

3.2 (Popřípadě) orgán, který veřejnou listinu zaregistroval

3.2.1 Druh orgánu

3.2.2 Sídlo orgánu

4. Veřejná listina

4.1 Označení veřejné listiny

4.2 Datum

4.2.1 kdy byla vydána

4.2.2 pokud se liší: ke kterému byla veřejná listina zaregistrována

4.3 Jednací číslo/spisová značka

4.4 Účastníci písemného právního úkonu

4.4.1 Jméno věřitele

4.4.2 Jméno dlužníka

5. Znění vykonatelné pohledávky, která je přiložena k tomuto osvědčení

Veřejná listina je vykonatelná vůči dlužníkovi v členském státě původu (čl. 57 odst. 1 nařízení)

V ... dne ...

Podpis a/nebo razítko ...